

**AZ EURÓPAI BIZOTTSÁG VÁLASZAI AZ EURÓPAI SZÁMVEVŐSZÉK
KÜLÖNJELENTÉSÉRE:
„AZ 5G BEVEZETÉSE AZ EU-BAN: A HÁLÓZATOK KIÉPÍTÉSE KÉSEDELMES,
EGYES BIZTONSÁGI KÉRDÉSEK TOVÁBBRA IS MEGOLDATLANOK”**

VEZETŐI ÖSSZEFOGLALÓ

A Bizottság bevezető megjegyzései:

I. Az 5G hálózatok gyors és biztonságos kiépítése az Európai Bizottság fő prioritásai közé tartozik. Az 5G hálózatok kiberfenyegetésekkel szembeni védelme a fenyegetések és kockázatok értékelését és mérséklését jelenti. E fenyegetéseket és kockázatokat a tagállamok a Bizottság és az ENISA támogatásával közösen azonosították és értékelték, és ennek alapján átfogó intézkedéseket határoztak meg az azonosított kockázatok csökkentése érdekében. Bár egyes tagállamokban még folyamatban van a munka, a tagállamok túlnyomó többsége az uniós eszköztár alapján már megerősítette az 5G hálózatokra vonatkozó biztonsági követelményeket, vagy éppen most szigorítja azokat.

Az uniós eszköztár az 5G biztonsági kockázatok kezelésének elismert átfogó kerete.

Az 5G kiberbiztonsággal kapcsolatos uniós szintű összehangolt fellépés és az uniós eszköztár illeszkedik az elektronikus hírközlő hálózatok és más kritikus infrastruktúrák védelmének tágabb európai keretébe, és kiegészíti az olyan meglévő intézkedéseket, mint az Európai Elektronikus Hírközlési Kódex, a távközlési keretszabályozás, a kiberbiztonsági jogszabály, az információs rendszerek biztonságáról szóló irányelv (NIS irányelv), valamint adott esetben a Szerződésben és az Európai Unió Alapjogi Chartájában meghatározott, a szabad mozgásra vonatkozó szabályok.

III. Az elkövetkező években az 5G kulcsszerepet fog játszani digitális gazdaságunkban és társadalmunkban. Biztosítanunk kell, hogy az 5G hálózatok kiberbiztonsági szempontból biztonságosak és ellenállóak legyenek a növekvő kiberfenyegetésekkel és biztonsági eseményekkel szemben. A Bizottság és a tagállamok ezért koordinációs folyamatot vezettek be, amelynek célja egy átfogó 5G biztonsági keret meghatározása és végrehajtása egy 2020 januárjában elfogadott, a kockázatsökkentő intézkedéseket összefogó eszköztár formájában az 5G hálózatokat fenyegető jelentős kockázatok – például a bűncselekménynek minősülő kiberbehatolás, kémkedés és szabotázs – összehangolt, hatékony kezelése érdekében. Bár egyes tagállamokban még folyamatban van a munka, a tagállamok túlnyomó többsége az uniós eszköztár alapján már megerősítette az 5G hálózatokra vonatkozó biztonsági követelményeket, vagy éppen most szigorítja azokat.

VII. Az uniós eszköztár keretet biztosít a belső piacon belüli egységesség előmozdításához, ugyanakkor tiszteletben tartja a nemzetbiztonsági hatásköröket ezen a területen.

Ami a nagy kockázatú forgalmazókra vonatkozó tagállami megközelítést illeti, a Bizottság úgy véli, hogy csak akkor lehet majd meggyőző értékelést végezni, ha több információ áll rendelkezésre.

Miközben a végrehajtás folyamatban van, a Bizottság a Kiberbiztonsági Együtműködési Csoport keretében együttműködik a tagállamokkal a nemzeti megközelítések összehangolásának és konvergenciájának előmozdítása érdekében.

IX. Első franciabekezdés - A Bizottság elfogadja az ajánlást.

Második franciabekezdés – A Bizottság elfogadja az ajánlást.

Harmadik franciabekezdés – A Bizottság elfogadja az ajánlást.

A Bizottság a nemzeti hatáskörök figyelembevételével elvégzi az értékelést.

BEVEZETÉS

04. A Bizottság elismeri az 5G-vel kapcsolatos biztonsági kockázatok fennállását, ugyanakkor rámutat arra, hogy az 5G hálózatok technológiája és szabványai a korábbi hálózati generációkhoz képest a biztonság javulását is eredményezhetik.

ÉSZREVÉTELEK

30. Míg a 4G már a szolgáltatások széles körét tudja kezelni, az 5G a 4G-hez képest ugrásszerű változást fog jelenteni, ezért a fő kihívás a 4G-ről az 5G-re való áttérésből, valamint az 5G-nek az EU egészében való kiépítéséből tevődik össze. A digitális szakadék kockázata továbbra is fennáll, de a tervek szerint ezt a kockázatot a digitális évtizedhez vezető útról szóló szakpolitikai programban szakpolitikai prioritásként kezelik az 5G-re vonatkozó azon ütemtervvel kapcsolatban, amelynek értelmében 2030-ra az összes lakott területen 100 %-os lefedettséget kell biztosítani, ezzel összefüggésben támogatást nyújtva a tagállamoknak abban, hogy intézkedéseket hozzanak e téren, különösen a hozzáférés vidéki területeken való biztosítása tekintetében.

32. Az 5G megfigyelőközpont megbízható forrásként szolgált az 5G EU-n belüli és kívüli kiépítésének nyomon követéséhez, bár akadtak hiányosságok. A Bizottság szolgálatai arra számítanak, hogy az új vállalkozó naprakészebb információkat biztosít majd.

A Bizottság közös válasza a 48. és a 49. bekezdésre:

A Bizottság úgy véli, hogy az 5G biztonsági kockázatok gyors, hatékony és összehangolt kezelésére a legmegfelelőbb intézkedés a kiválasztott eszköz (ajánlás), valamint a tagállamokkal való együttműködésen alapuló megközelítés a kockázatok és a kockázatsökkentő intézkedések azonosítása érdekében.

A Bizottság ajánlás kidolgozása mellett döntött, továbbá úgy határozott, hogy együttműködik a tagállamokkal a kockázatok és a kockázatsökkentő intézkedések azonosítása érdekében, tekintettel a téma összetettségére és a nemzeti és uniós hatásköröket egyaránt érintő, horizontális jellegére, valamint a jelentős nemzetbiztonsági dimenzióra. Emellett a Bizottság azt is figyelembe vette, hogy az egyes tagállamok helyzete (piaci struktúra, kiberbiztonsági képességek, fenyegetésekkel kapcsolatos hírszerzés stb.) nagymértékben eltér.

Az uniós eszköztár a biztonsági kihívások kezelésére szolgáló innovatív kockázatalapú eszköz, amely lehetővé tette az 5G kiberbiztonsági szempontok megfelelő időben történő, hatékony kezelését.

„Az 5G biztonságos kiépítése az EU-ban – Az uniós eszköztár alkalmazása” című, 2020. januári közleményében a Bizottság bejelentette, hogy támogatást nyújt az eszköztár biztonsági követelményekkel kapcsolatos intézkedéseinek végrehajtásához, különös tekintettel az elektronikus hírközlésre irányuló európai szabályok vonatkozó rendelkezéseire, és mérlegeli a technikai és szervezési biztonsági intézkedéseket részletező lehetséges végrehajtási jogi aktusok hozzáadott értékét a nemzeti szabályok kiegészítése és az üzemeltetőkre vonatkozó biztonsági intézkedések hatékonyságának és következetességének fokozása érdekében.

A Bizottság közös válasza az 51. és az 52. bekezdésre:

A bizottsági ajánlás 2020. decemberi felülvizsgálata keretében a Bizottság valamennyi tagállam illetékes hatóságával felvette a kapcsolatot. A hatóságok szerint az 5G kiberbiztonsággal kapcsolatos összehangolt európai fellépés időszerű, hatékony és arányos. A nemzeti hatóságok, a Bizottság, az ENISA és más érdekelt felek együttműködésén alapuló megközelítés alkalmasnak bizonyult ennek az összetett kérdésnek a kezelésére. Lehetővé tette a közös célkitűzések és módszertanok kellő időben történő meghatározását, miközben a tagállamok az intézkedéseket nemzeti körülményeikhez tudták igazítani.

Az uniós eszköztár és a Kiberbiztonsági Együttműködési Csoport által 2020 júliusában közzétett eredményjelentés azt ajánlja, hogy határozzanak meg végrehajtási terveket és/vagy átmeneti időszakokat azon üzemeltetők számára, akik jelenleg nagy kockázatú beszállítók berendezéseit

használják, vagy amelyek az uniós eszköztár elfogadása előtt már szerződést kötöttek nagy kockázatú beszállítókkal (pl. figyelembe véve a berendezések korszerűsítésének ciklusait, különösen a „nem önállóról” az „önálló” 5G hálózatokra való átállást).

55. A Bizottság tudomásul veszi az Európai Számvevőszék észrevételeit.

Az illetékes nemzeti hatóságok a nagy kockázatú forgalmazók értékelésére szolgáló eszköztár kritériumai alkalmazásának további támogatása érdekében többször egyeztettek egymással a Kiberbiztonsági Együtműködési Csoporton belül a kritériumokkal kapcsolatban, mióta megállapodás született az uniós eszköztárról.

56. Az uniós eszköztár azt ajánlja, hogy a beszállítók kockázati profiljának értékelése során vegyék figyelembe az összehangolt uniós kockázatértékelésben bemutatott kockázati tényezőket, valamint az országspecifikus információkat (pl. a nemzetbiztonsági szolgálatok által készített fenyegetésértékelés stb.).

61. A beszállító azon képessége, hogy biztosítsa az ellátást, szerepel az uniós eszköztár által a beszállítók kockázati profiljának értékeléséhez ajánlott kritériumok között. Az ellátás biztosításának képességét egy adott forgalmazóval szembeni esetleges kereskedelmi szankciók is érinthetik, amint azt az összehangolt uniós kockázatértékelésben a „függésre” vonatkozó kockázati forgatókönyv is említi.

A Bizottság közös válasza a 70. és a 73. bekezdésre:

A Bizottság és a tagállamok a Kiberbiztonsági Együtműködési Csoport keretében részletes információkat osztanak meg az eszköztár nemzeti szintű végrehajtásáról. A nem nyilvános információk nyilvánosságra hozatala a tagállamok feladata.

A Bizottság közös válasza a 74–76. bekezdésre, valamint az 5. háttérmagyarázatra:

Az uniós eszköztár keretet biztosít a belső piacon belüli egységesség előmozdításához, ugyanakkor tiszteletben tartja a nemzetbiztonsági hatásköröket ezen a területen.

Ami a nagy kockázatú forgalmazókra vonatkozó tagállami megközelítést illeti, a Bizottság úgy véli, hogy csak akkor lehet majd meggyőző értékelést végezni, ha több információ áll rendelkezésre.

Miközben a végrehajtás folyamatban van, a Bizottság a Kiberbiztonsági Együtműködési Csoport keretében együtműködik a tagállamokkal a nemzeti megközelítések összehangolásának és konvergenciájának előmozdítása érdekében.

KÖVETKEZTETÉSEK ÉS AJÁNLÁSOK

81. Az 5G hálózatok gyors és biztonságos kiépítése a Bizottság fő prioritásai közé tartozik. Az 5G hálózatok kiberfenyegetésekkel szembeni védelme a fenyegetések és kockázatok értékelését és mérséklését jelenti. E fenyegetéseket és kockázatokat a tagállamok a Bizottság és az ENISA támogatásával közösen azonosították és értékelték, és ennek alapján átfogó intézkedéseket határoztak meg az azonosított kockázatok csökkentése érdekében. Bár egyes tagállamokban még folyamatban van a munka, a tagállamok túlnyomó többsége az uniós eszköztár alapján már megerősítette az 5G hálózatokra vonatkozó biztonsági követelményeket, vagy éppen most szigorítja azokat.

Az uniós eszköztár átfogó keretet biztosít az 5G biztonsági kockázatok kezelésére.

83. Az 5G számottevő változást jelent a 4G-hez képest, ezért a digitális szakadék elkerülésének fő kihívása abban rejlik, hogy a 4G-ről az 5G-re való átállás az egész EU-ban megvalósuljon.

Az 5G előírások a teljesítménymutatók széles körét lefedik, különösen a vertikális használat eseteit. Ez magában foglalhatja többek között a megbízhatósági követelményeket, a szolgáltatás példányosításának gyorsaságát, a végrehajtás rugalmasságát és a biztonsági szinteket.

1. ajánlás. Az 5G hálózatok Unión belüli egyenletes és időben történő kiépítésének ösztönzése

a) A Bizottság elfogadja az ajánlást.

A Bizottság a tagállamokkal együttműködve kidolgozza az 5G hálózatok elvárt szolgáltatásminőségének közös meghatározását. A digitális évtized és a 2030-ig tartó időszakra vonatkozó digitális politikai programról szóló határozatjavaslat összefüggésében a Bizottság együtt kíván működni a tagállamokkal az 5G szolgáltatás minőségére vonatkozó közös uniós megközelítésen, többek között a mérések és a nyomonkövetési adatok összehasonlíthatósága érdekében is.

A szolgáltatás minősége nemcsak a sebesség és a késleltetés függvénye, hanem azt a teljesítménymutatók egész sora jellemzi, különösen a vertikális használat eseteihez kapcsolódóan

A Bizottság együtt kíván működni a tagállamokkal az ilyen mérések meghatározása, valamint az éves ellenőrzések végrehajtása érdekében, és szakpolitikai lépéseket, intézkedéseket és fellépéseket kíván javasolni annak érdekében, hogy 2030-ra megvalósuljon a teljes 5G lefedettség.

A digitális szakpolitikai program a nyomonkövetési és együttműködési mechanizmus révén szilárd irányítást hoz létre annak érdekében, hogy biztosítsa a szakpolitikai program célkitűzéseinek – többek között az 5G telepítésének – megvalósulását, és e tekintetben korrekciós intézkedéseket javasol a tagállamok számára.

b) A Bizottság elfogadja az ajánlást.

c) A Bizottság elfogadja az ajánlást.

2. ajánlás. Az 5G biztonságra vonatkozó összehangolt megközelítés előmozdítása a tagállamok között

a) A Bizottság elfogadja az ajánlást.

A Bizottság a tagállamokkal együtt értékelni fogja, hogy szükség van-e további intézkedésekre vagy támogatásra, például az uniós eszköztár bizonyos vonatkozásaival kapcsolatos iránymutatás formájában.

b) A Bizottság elfogadja az ajánlást.

A nyomon követést és a jelentéstételt a Bizottság végzi, teljes mértékben együttműködve a tagállamokkal és az ENISA-val.

c) A Bizottság elfogadja az ajánlást.

3. ajánlás. Az 5G biztonságára vonatkozó tagállami megközelítések nyomon követése és a különbségek által az egységes piac eredményes működésére gyakorolt hatás értékelése

a) A Bizottság elfogadja az ajánlást.

b) A Bizottság elfogadja az ajánlást.

A Bizottság a nemzeti hatáskörök figyelembevételével elvégzi az értékelést.

Az uniós eszköztár értelmében a tagállamok feladata, hogy az azonosított kockázatok hatékony csökkentése érdekében megállapítsák az összehangolt uniós kockázateértékelésben kritikusként és érzékenyként meghatározott kulcsfontosságú funkciókhoz (pl. törzshálózati funkciók, hálózattírányítási és -rendezési funkciók, valamint hozzáférési hálózati funkciók) kapcsolódó megfelelő korlátozások és/vagy szükséges kizárások pontos hatókörét, figyelembe véve a nemzeti hírszerző szolgálatok által végzett fenyegetésértékelést is. A tagállamoknak jogukban áll nemzetbiztonsági intézkedéseket hozni, ideértve a kiemelt kockázatot jelentő forgalmazókra vonatkozó esetleges korlátozásokat vagy kizárásokat is.